

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Veřejné zakázky ve zdravotnictví

Veřejné zakázky v oblasti zdravotnictví jsou v současné době ožehavým tématem. Každého z nás se bezprostředně dotýkají. Jednak je na tento typ veřejných zakázek vynakládán značný objem veřejných prostředků, jednak je jejich prostřednictvím zabezpečováno poskytování zdravotní péče. Zdravotnictví je z hlediska veřejných zakázek typické svou potřebou velmi specializované a mnohdy sofistikované techniky a materiálu. V neposlední řadě je téma veřejných zakázek ve zdravotnictví zajímavé z hlediska aktuálních korupčních afér.

Legislativa upravující veřejné zakázky

Základním právním předpisem, kterým se zadavatelé při zadávání veřejných zakázek řídí, je zákon č. [137/2006](#) Sb., o veřejných zakázkách. Organizace přímo řízené Ministerstvem zdravotnictví se vedle tohoto zákona řídí také příkazem ministra zdravotnictví č. 11/2011 „Protikorupční strategie Ministerstva zdravotnictví České republiky pro přímo řízené organizace“. Tento dokument specifikuje některá obecná pravidla veřejného zadávání pro zadávání v oblasti zdravotnictví. Směřuje ovšem jen vůči organizacím ministerstvem přímo řízeným, například krajské nemocnice jím vázány nejsou. Navíc je nutné upozornit, že se jedná pouze o interní směrnici.

Časté chyby ve veřejném zadávání

Následující problémy se vyskytují v procesu zadávání veřejných zakázek obecně, nicméně pro oblast zdravotnictví jsou dost typické.

- **Rozdělování veřejných zakázek**

Podle zákona o veřejných zakázkách nesmí zadavatel rozdělit předmět zakázky tak, aby došlo ke snížení její hodnoty pod stanovený finanční limit. Tím by snadno docházelo k obcházení finančních limitů. Na druhou stranu je žádoucí bránit diskriminaci malých dodavatelů. Toho lze dosáhnout zadáním zakázky po částech, když to její povaha dovoluje. Komplexní zakázky totiž zvýhodňují výrobce s širokým portfoliem a kompletátorské společnosti nabízející výrobky od různých výrobců. To v důsledku nahrává vyšším cenám.

Problém rozdělování veřejných zakázek tedy spočívá v rozhodnutí, na jak malá dílčí plnění veřejnou zakázku rozdělit. Účast by měla být umožněna co největšímu počtu subjektů a zároveň by měly být zachovány výhody plynoucí z rozsahu zakázky. Důležité je také zajistit kompatibilitu jednotlivých plnění. Správné rozdělení zakázky může být v některých případech značně komplikované.

Případ porušení zásady rozdělování veřejných zakázek již v minulosti řešil Úřad pro ochranu

hospodářské soutěže. Předmět veřejné zakázky na dodávky materiálu ošetrovatelské péče se v tomto případě skládal z mnoha nesourodých položek. Úřad ve svém rozhodnutí uvedl, že široce definovaný předmět plnění je v rozporu s obecnou zásadou nediskriminace. Vymezení plnění totiž zahrnovalo různé skupiny zdravotnických a hygienických výrobků, které měly odlišný způsob použití a vzájemně spolu nesouvisely. Předmět plnění měl být poptáván samostatně, aby poté mohl být plněn různými dodavateli. Nedošlo by tak k diskriminaci uchazečů, kteří mohli zajistit dodávku jednotlivých skupin výrobků, nikoliv však dodávku všech skupin výrobků, jak požadoval zadavatel.[1]

• **Vymezení předmětu veřejné zakázky**

Předmět zdravotnické veřejné zakázky je možné vymežit technickou specifikací, účinnou látkou, jejím množstvím a způsobem aplikace nebo konkrétním názvem léku. Obecné pravidlo říká, že by nemělo docházet k vylučování generik stanovením konkrétního názvu léčiva. Vyskytují se ale případy, kdy je pro použití konkrétního názvu dán zvláštní důvod. Například pokud zadavatel není schopen popsat předmět zakázky pomocí technické specifikace. Nebo jednoduše pokud má konkrétní lék vlastnosti odlišné od ostatních generik a tyto vlastnosti jsou z různých důvodů žádoucí. Přestože k takovým situacím dochází výjimečně, je v těchto případech použití obchodního názvu léku zcela v pořádku.[2]

• **Hodnotící kritéria**

Často řešenou otázkou v oblasti veřejných zakázek je, zda by veřejná zakázka měla být hodnocena pouze na základě ceny nebo na základě většího počtu kritérií. Vícekriteriální varianta není obecně příliš podporována, do rozhodování o vítězi totiž vnáší silně subjektivní prvek a zároveň dává širší prostor pro případné korupční jednání. Tento názor zastává i Ministerstvo zdravotnictví. Příkaz ministra stanoví, že kdykoliv je možné přesně vymežit technické parametry a medicínský účel předmětu plnění, má být jediným hodnotícím kritériem právě cena.

Na druhou stranu je nutné konstatovat, že v oblasti zdravotnictví má v mnoha případech vícekriteriální hodnocení své opodstatnění. Jednokriteriální hodnocení nabídek klade totiž extrémně vysoké nároky na kvalitu vypracování zadávací dokumentace. Technické parametry musí být v zadávací dokumentaci nastaveny natolik precizně, aby se nemohlo stát, že kvůli nejnižší ceně bude vybrán nevhodný výrobek.

• **Elektronická aukce**

S jednokriteriálním hodnocením nabídek souvisí také elektronická aukce jako prostředek takového hodnocení. S jejím použitím počítá i příkaz ministra. Hodnocení nabídek na základě nejnižší ceny prostřednictvím elektronické aukce má proběhnout vždy, kdy je takový postup vzhledem k povaze předmětu plnění efektivní. Jedná se o případy druhově určeného zboží. V oblasti zdravotnictví je jím například dodávka energie. Opět se ale nabízí otázka vhodnosti použití elektronické aukce pro léky či sofistikované přístroje, které za druhově určené zboží považovat nelze, přitom je však elektronická aukce v takových případech používána.

Výše popsaný přehled problematických bodů veřejného zadávání není v žádném případě vyčerpávající. Zadavatelé by měli dbát zvláštní péče a zvýšené opatrnosti v každé fázi zadávacího procesu.

JUDr. Barbora Dubanská, LL.M., Ph.D.,
advokátka

Bc. Tereza Maternová

[CMS Cameron McKenna v.o.s.](#)

Na Poříčí 1079/3a
110 00 Praha 1

Tel: +420 296 798 808

Fax: +420 221 098 000

e-mail: Prague@cms-cmck.com

[1] Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č.j. S 267/2010 ze dne 12.10.2010.

[2] Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č.j. S 398/2011 ze dne 22.11.2011

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověrování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)

- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)
- [Problematické aspekty změn v úpravě odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 29.: Jednání za s.r.o. – jednatele](#)